

[Korsgaard.]

Vedkommende, at vi paa ganske samme Maade som de andre tvinges til at sikre vort Hjemmemarked.

Det er mod visse Tilbøjeligheder, for naar man har haft en vis Form for Handelspolitik i en lang Aarrække, gaar man nødigt bort derfra, men naar ikke des mindre England nu tilsyneladende med overvældende Flertal vil gaa væk fra Frihandelen over til Tolden, er det fornuftigvis tvunget af den haarde Nødvendighed.

Og til dem, der siger, at det gavner ingenting at sikre sit Hjemmemarked, vil jeg sige, at det er noget Snak. Det kan de paagældende ikke mene. Selvfølgelig gavner det og gavner betydeligt. Om det ogsaa kan skade paa andre Punkter, og hvor stor den Skade kan være, er noget helt andet.

Efter mit Skøn er der, som Verdensudviklingen har været, ikke Gnist af Tvivl om, at Verdensmarkederne stort set ikke mere vil eksistere, og at man derfor kommer til at indrette sig paa nationale Markeder. Er det da muligt — det maa for mig blive Spørgsmaalet — for et saa lille Land som Danmark at sætte sin Levefod i Vejret uden at have saa særdeles megen Eksport? At vi under alle Livets Forhold er nødt til at købe visse Varer, og at vi maa betale disse Varer med visse Eksportartikler, kan der fornuftigvis ingen Tvivl være om, men det lod sig vel udregne, hvor stor denne Nødvendighed er. Tager vi f. Eks. en Ting som Opførelsen af et Hus, vil jeg hævde, at dertil er der ikke svært mange Ting, vi er nødt til at købe udefra, og Opførelsen af Huse er jo et Beskæftigelsesomraade af stor Betydning.

Altsaa, naar Spørgsmaalet bliver, om Danmark som et isoleret Foretagende kan sætte sin Levefod i Vejret trods Eksportens stærke Nedgang, er det min sikre Tro, at det kan ske; men Betingelsen er, at alle eller i hvert Fald saa mange som muligt kommer i Arbejde. Jeg henviser her til en Artikel, skrevet af Professor Warming, jeg tror, det var i Gads danske Magasin for 29. September, en Artikel, som jeg mener indeholder overmaade meget rigtigt — naturligvis ogsaa noget, som jeg ikke synes er rigtigt —, og en Artikel, som jeg afgjort maa opfatte saaledes, at han er af samme Mening, i hvert Fald i Hovedsagen. Jeg maa altsaa hævde, at det lader sig meget vel gøre, men paa den ene Betingelse, at der kan skaffes Arbejde til alle.

Og her ender vi da med det, som jeg ogsaa vil ende med, og som for mig er Spørgsmaalet over alle Spørgsmaal, hundredfold

vigtigere, end om Rustningerne sættes en Smule mere eller mindre ned, Spørgsmaalet: Beskæftigelse. Her kan det ikke nægtes, at her er der kommet et System frem i den sidste Tid, som jeg tror man mere og mere i Praksis bliver nødt til enten at overflødiggøre eller at regne med som noget, der med Magt vil vise sig, og det er Nødvendigheden af Planøkonomi.

Det er for mig at se saaledes, at det dybe Skel, der i gamle Dage blev sagt at være mellem Socialdemokratiet og de andre Partier, findes slet ikke mere. Ja, Socialdemokraterne gaar vel nok i barnlig Naivitet og tror, en Del af dem, at det er der, men det er der saamænd ikke i nogen synderlig Grad. Naar vi ser paa den Finanslov, som foreligger til Behandling, hører paa den højtærede Finansministers Motivering af, at Reparationsarbejder f. Eks. maa indskrænkes, for dem er der ikke Raad til, endskønt han selv tror paa en stor Arbejdsløshed, maa man saa ikke spørge: Hvor er det socialdemokratiske efterhaanden blevet henne?

Jeg tror, der saamænd i mange Henseender er lidt af det, og der er navnlig overmaade lidt af det, der, om jeg saa maa sige, skaber. Socialdemokratiet i alle Lande har vokset sig mægtigt, saa længe der var noget at fordele, men den Dag, da der skulde skaffes nyt, da ved jeg endnu ikke noget Tilfælde, hvor Socialdemokratiet som Skaber har vist, at det i Virkeligheden kunde noget. Her kan man jo ikke benægte, at det russiske System, hvor lidet tiltalende det end er for mig, har skabt noget; men naar nogen vil paastaa, at det russiske System og Socialdemokratiet er eet, vil jeg paastaa, at de siger noget, der slet ikke er sandt.

Danmark er jo et lille lykkeligt Land, heldigvis, og Brydningerne er ikke saa forfærdelig store, og Nøden i hvert Fald ikke saa særdeles stor. Men ser vi ud over den store Verden — og ligesom vi i Toldspørgsmaalet efter min sikreste Overbevisning tvinges ind i de samme Baner som alle andre Lande, vil vi sikkert ogsaa blive det politisk —, og ser vi i Særdeleshed til det store Land Syd for vor Grænse, det overmaade dygtige Land, og det Land, hvis Borgere jeg, saa vidt jeg kender dem, synes er fortrinlige Mennesker, vil vel ingen benægte, at der er alle Muligheder. Og hvorfor? Ganske utvivlsomt, fordi Arbejdsløsheden der er vokset i en vanvittig Grad, ganske sikkert derfor.

Derfor maa jeg have Lov til at sige, at efter min Mening er det, vi nu her kan staa og gøre og lave og sige, overmaade uvigtige